

NOVA DORA

Licejska knjižnica

Dolžni iztis

Ljubljana

Stane letno 48 Din, mesečno 4 Din, za inozemstvo letno 120 Din.
— Oglasi za mm višine stolpca 40 p. Reklame med tekstom,
osmrtnice in zahvale 50 p. Posamezna številka stane 50 p.

Izhaja

vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Štrossmayerjeva ul. št. 1. I. nadst. Telefon št. 55.
Upravništvo Štrossmayerjeva ul. št. 1 pritličje. Telefon št. 65.
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.066.

Problem sanacije naše valute.

Govor Janka Lešničarja na 3. vseslovenskem trgovskem shodu v Celju.

O valutnem problemu in njegovi rešitvi se pri nas razmeroma veliko govori in piše. Ni čuda, saj to najvažnejše vprašanje naše državne politike in našega celokupnega narodnega gospodarstva sega globoko v življenje vsacega posameznika. Pri nekoliko kritičnem pregledu valutnih govorov in člankov pa se navadno pokaže ali strankarsko ali čisto stanovsko-politično kopito. — Vsak si prizadeva, da bi na kak način rešil samega sebe in nima nobene besede sožalja za drugega, ki se že potaplja. Posledica je to splošne nizke gospodarske naobrazbe pri nas in tako pride do žalostnega dejstva, da manjka skupnega dela in skupne inicijative vseh političnih strank in vseh stanov za ozdravljenje naše valute. Kakor so navadno površne in enostranske naše politične stranke pri presoji valutnega vprašanja doma, tako so v splošnem glede te stvari sterilne tudi v parlamentu. Vlada končno ne more drugače kakor da odloča in ukrepa po svoje, brez pravih direktiv iz naroda — in posledica je nesmotreno kolebanje raznih naredb od največjega radikalizma do najtrdovratnejšega konservatizma. Tako kolebanje vzbuja doma nezaupanje in odpor, v inozemstvu pa nam jemlje kredit in ugled. K temu naši oficijozni še prav radi deklamirajo o našem neizmernem in netržnem narodnem bogastvu. Kaj si naj misli povprečni naš človek, ko poslušate deklamacije, dočim sam vsled nesmotrene naše valutne politike strada in zmrzuje? Inozemski, literarno naobražen človek pa se spomni ob tej priliki, kakor je enkrat prav dobro zapisal »Jugoslavenski Lloyd«, da je naša državna uprava s svojo valutno politiko prav podobna znanemu Buridanovemu oslu, ki je poleg polnih jaslji gladi poginil. Nočem biti hudoben in ne bom vsled tega izvajal nadaljnjih sklepov.

Kaj je bankovec? Ničesar drugega kakor nakaznica za gotovo blago. Običajno smo mislili pri tem vedno na zlato ali srebro v državni banki. Ker si zamislili lahko vsak čas bankovec za suho zlato, si bil uverjen o polnovrednosti bankovca, ki je imel tako imenitno kritje. »Iz tega«, pravi dr. Uratnik v »Naših Zapisnikih« čisto pravilno, »sklepa marsikdo, da nam ne manjka (za sanacijo valute) ničesar drugega kakor zlatega kritja (za našo moneto). Samo da bi mogli zbrati v zakladnicah »Narodne banke« primeren zlati zaklad, pa bi bilo valutno vprašanje rešeno. V resnici pa ni tako. Že v miru je bilo (popolno) zlato kritje le zato mogoče, ker je stalo za zlatim kritjem veliko večje blagovno kritje. Ker so bile cene ustaljene in se je dalo kupiti na trgu za vsak papir določeno količino blaga, se je izmenjeval papir naravnost za blago in le v zelo izrednih slučajih pri bankah za suho zlato. Zato so lahko vzdrževale takrat zelo majhne količine zlata valutne kurze trajno v ravnotežju. Pravo kritje pa ni bilo toliko zlato, kakor blago, ki se je dalo za denar kupiti. Danes pa stoji za denarnim gospodarstvom porušeno ravnotežje v državnem in narodnem gospodarstvu, razven tega porušen mednarodni kredit.«

Resničnost teh trditvev dokazuje zgodovina boja za jugoslovansko novčano edinico, katere še vedno nimamo. Ob nastanku naše narodne države smo imeli v Srbiji in Macedoniji naglo se povračujoč dinar, v takozvanih prečahskih krajih pa stari bankovec avstro-

ogrske banke. Stari dinar je imel dozdnevno boljše kritje, saj ga je kril kovinski zaklad Narodne banke in gotovi depoji francoskih frankov, ki se še danes vračunavajo v metalno podlago, kakor jo izkazuje Narodna banka. Avstroogrska krona pa ni imela po pripovedovanju naših politikov in nacionalnih ekonomov nobenega kritja. To pa ni bilo res. Imela je izdatno blagovno kritje — in razmerje, v katero se jo je bilo spravilo s slabo fundiranim takratnim dinarjem, ni bilo niti politično pametno, niti gospodarski opravičljivo. Od razmerja 1:2,5 spočetka se je končno krono potisnilo v razmerje 1:4. O kurznih razlikah med krono in dinarjem v domačem prometu, postopku zigosanja, markiranja in famoznemu odteglaju 20% ne bom tukaj obširno govoril, stvar je žalibože še preveč znana in razburljiva. Posledica tega »opasnega sistema napačnih ali polovičarskih odredb« je bila vspešno s padanjem našega kurza v inozemstvu nesigurnost in nezaupanje doma. Ta posledica je za vsacega človeka, ki ljubi našo državo in ji od srca želi napredka, najbolj občutljiva in bridka.

Osobito za prečanske kraje je še mnogo zadev, ki končno direktno ali indirektno vplivajo na stanje valute, nerešeni. Krivda vlade glede teh zadev obstoji v tem, da se ne more ali noče uživeti v te zadeve. Po ujedinenju so postale naše pokrajine sestavni del kraljevstva ne le s svojimi dobrinami, temveč tudi s svojimi bremenami. Vprašanja restituiranja že omenjenega 20% odbitka, povrnitve vojnih posojil, ki so veljala pod staro državo za zakonito pupilarno varne papirje, vprašanje naših depojev v inozemstvu ni samo vprašanje nas Prečanov, temveč je državno vprašanje in jaz mislim, da imamo polno pravico zahtevati od države rešitev tega vprašanja. Saj je menda uvideča naša finančna uprava, da je neureditev teh vprašanj težko oškodovala podpisovanje železniškega investicijskega posojila. Ker sem že pri tej stvari, bi se rad dotaknil skrajno nerodnega in težavnega postopanja pri izplačilu obresti in bonov iz l. 1919. Odredilo se je, da se izplačujejo obresti in boni samo pri blagajni finančnega ravnateljstva v Ljubljani. Ta povzroča pota in stroške, neglede na to, da se obresti niso nikoli ob zapadlosti izplačevale. Ljudje vidijo, da država ni točna pri svojih plačilih — in zgubivajo zaupanje do naših državnih papirjev in do naše monete. Take malenkostne pogreške in nerodnosti bi se že lahko zdavnaj odpravilo, saj se je ilnračno upravo ponovno na nje opozorilo. Ne — pri investicijskem posojilu je znova upeljan cel šimelj glede izplačevanja kuponov. Samo, da se delajo strankam sitnosti, po pisarnah pa prelijeva črnilo v potokih! Pri redukciji uradništva bi se moralo predvsem misliti na prodajo birokratskega šimlja! O finančnemu ministru zagotavljamo, da ga ne bomo prav nič pogrešali.

Nekateri si mnogo obetajo od ravnokar zborujoče konference v Genovi za sanacijo srednjeevropskih valut. Te dni je pa predaval bivši minister dr. Josip Fořt v češkem društvu za nacionalno-ekonomična vprašanja v Pragi o valutnih zadevah in je izrečno povdarjal da se bodo sicer v Genovi dognali gotovi principi, po katerih se naj te zadeve rešujejo, ozdraviti pa mora svojo valuto vsaka država sama. Ob tej priliki je predložil dr. Fořt tudi valutni sanacijski načrt, čegar jedro se strinja s predloženimi resolucijami v Genovi. Načrt obsega dve periodi: pripravljajno in izvršilno. V pripravljajni periodi je treba izvršiti sledeče: a) skrbeti za ravno-

vesje v proračunu, b) pospeševati z vsemi sredstvi domačo produkcijo, tako da je ista zmožna za konkurenco z inozemstvom, c) dovoliti neomejeno in neovirano trgovino, skrbeti za varnost imetja in svobodo dela ter za javni red in mir sploh, č) skrbeti za stabilizacijo kurza državnega denarja in nabavo deviznih rezerv, d) porabiti dohodek iz premoženjske oddaje za sukcesivno nabavo zlatega ali splošnega bančnega kritja za novčanje.

Nas zanima pred vsem tu obširnejše obrazložena pripravljajna perioda, da vidimo, koliko smo že v naši državi v tem oziru storili. Že meseca novembra 1921 je bil predložen državni proračun za leto 1922, ne da bi bil doslej rešen. Ako si predstavljamo državo kot veliko gospodarstvo, ki mora biti dobro in v redu vodeno, napravljati to zavlačevanje neprijeten utis. Upoštevanje težavnih razmere v našem parlamentu in uvidevamo, da je tam žalibože več kričavev kakor delavcev, mnenja smo pa vendar, da je rešitev državnega proračuna prvo in najvažnejše vprašanje, zlasti še, ker to silno vpliva na kurz našega denarja doma in v inozemstvu. Jaz trdim, da vozimo bolje, ako nosimo trda bremena, razume se, da vsi skupaj in vsi enako, kakor pa da cincamo iz oziror na demagogijo z leve na desno in ne spravimo državnega gospodarstva nikoli v reden kolotek. Pripomniti pa moramo, da spada k rednemu gospodarstvu ne samo reden proračun, temveč tudi bilanca. Iste pa se nam žalibog — vsaj široki javnosti — doslej še ni predložilo za nobeno proračunsko leto naše nove države. Mi smo samo videli, da se je končalo prejšnje neprestano zadolževanje pri Narodni banki — kar radi kot lep uspeh naše finančne uprave priznamo — podrobnosti pa nismo zvedeli, dasi bi morda omajale marsikateri dvom in bi nudile predvsem jasno sliko našega državnega gospodarstva.

Poglavje o skrbi države za zvišanje domače produkcije in s tem za zvišanje naše plačilne bilance napram inozemstvu spada bolj v referat mojega naslednika, kajti to vprašanje je v naši agrarni državi, ki bode morala iz sto raznih razlogov čakati še precej let na domačo industrijno produkcijo v vseh panogah, predvsem vprašanje prometa. Omenim tukaj le, da mnogi domači strokovnjaki dvomijo nad pravilnostjo števil v oficijelnih poročilih naše izvozne statistike. Pravijo namreč, da se pri nas kar pavšalno ceni vrednost izvoženega blaga po cenah na domačem trgu, ne pa po faktično doseženih cenah na inozemskih tržiščih. Kako je s to zadevo, ne morem prav soditi. Slišal sem samo šaljivca, ki je trdil, da te podatke zbira in seštevava v generalni direkciji carin neki manipulant. Upajmo, da je to samo šala, kajti uspehi našega izvoza so tako dalekosežnega pomena za naše kurze v inozemstvu, da zasluži statistika o njih vso pažnjo in skrb ne samo carinikov, temveč cele vlade.

Zadnje leto so se neprestano ponavljale pritožbe, da naša finančna uprava premalo ali nič ne stori za porast ali vsaj za stabilizacijo naših kurzov v inozemstvu, predvsem v Zürichu: Izza vojne sem si je prilastil Zürich privilegij, da diktira kurze za vse nasledstvene države in za celo srednjo Evropo. Iz naših bančnih krogov se sliši, da nimamo mi na tem trgu nobene izdatne kontrole. Zastopata nas tam dve malenkostni, trdi se celo, da pod italijanskim vplivom stoječi »bankarski radnji«, ki ste še povrh močno interesirani na našem eksportu. Kam to meri, se lahko presodi na efektu izvoza naše živine v Italijo. Na borzah v Nemčiji naš denar menda sploh

ne notira, kdo kontrolira našo notacijo in zasleduje trg v Trstu, na Dunaju in v Pragi, mi ni znano. Čutimo samo vsi, da tu ni dela in da je potrebna hitro, pa prav hitro po češkem vzorcu temeljita remediura.

Moja kratka izvajanja ne morejo tvoriti celotne slike o našem valutnem problemu in njegovi sanaciji. Zato je želeli, da se o njih razvije čim obširnejša debata. Ako 3. vseslovenski trgovski shod v Celju le količičaj doprinese k razčiščenju tega težavnega vprašanja, je izvrstno dovršil svojo nalogo.

Dr. V. KUKOVEC:

Nemška hiša.

Bivši ministrski predsednik Ljuba Davidovič je 23. aprila pred izvrševalnim odborom demokratske stranke v Ljubljani povdarjal med drugim za naše domače razmere zelo merodajno načelo, da je mesto, kjer naj se demokratska družba izživi, stranka. V strankini organizaciji naj se vodi borba med različnimi nazori o tem, kaj je prav in kaj ni prav. Tja naj se iznesejo dvomi in vprašanja, da se rešijo obvezno za vse, ki hočejo biti organizirani člani stranke, ki hočejo sploh, da so družabno merodajni ljudje. Škodljivo je za večjo družbo, recimo za mesto Celje, v narodnem ali socialnem oziru važne zadeve razpravljati v zaključenih družbah, ogorčevati se, celo obtoževati in drugače misleče pristaje stranke in družbe sumničiti in grajati, predno se pošle neka vsaj moralno merodajna diskusija v krogu krajevne organizacije stranke in neka odločitev. Ena taka zadeva, ktera se je razpravljala zadnji čas raznovrstno tudi v časopisu, je vprašanje društvene hiše »Union« v Celju, nekdanj »Deutsches Haus«. Poleg drugih društev je tudi društvo pod slednjim imenom bilo od javne oblasti razpuščeno. Še predno se je to zgodilo, se je pa z ozirom na to, kar je moralo priti, storil poskus to društvo začasnó prikriti, a omogočiti v neki meri vpliv istega, zlasti za slučaj drugih razmer, ki bi po mnenju interesentov mogle še enkrat priti. Poleg kupne pogodbe med odborom razpuščenega društva z nekimi člani društva, ki so hišo dali na sebe prepisati, sklenjene so tajne pogodbe, vse je torej navidezno. To ve v Celju marsikdo. Zdej ko je Čičerin sklenil z Nemčijo pogodbo, tajni pogodniki spet bolj mislijo na stare čase. Očividno pa vsled tega tudi naša narodna družba bolj in bolj občuti, da mora priti do jasnosti, ali postane »Union« nepolitična last kake nesumljive korporacije ali privatnikov, pri katerih ni pričakovati tendence. Za upravno oblast kupčija ne eksistira, sklep o sistiranju prodajnega akta je postal pravomočen, zemljknižni prepis se pa more razveljaviti še le po sodnem izreku, ali je z ozirom na razveljavljenje kupčije s strani upravne oblasti (zaradi prekoračenja pravih društev) in iz drugih razlogov (navideznost kupčije, nedopustnost dejanja) kupčija tudi civilnopravno neveljavna. Formelni razlogi legitimacije tožnika so zadržali doslej meritorno odločitev. Ako je na ta način ali po pametni uvidevnosti prizadetih izgubila hiša politični značaj enkrat definitivno ter je izključena možnost, da ista odločuje ali vpliva v nacionalno političnih ozirih (ki so pri nas državopolitični), je stvar druga, nego če bi ostalo zdajno nereseno stanje. Če je stvar rešena v smislu današnjega političnega (državopolitičnega) položaja, ne bode prišlo toliko v poštev, kaj je bilo prej. Dotične razumljive razburjenosti nekaternikov, ki prehaja že v sumničenje drugih Slovencev, tedaj po pravici ne bode več moglo in

smelo biti. Za slučaj, če se to ne dokonča v tem smislu in ko bo to eventuelno dognano s sodnim izrekom, postane pa vprašanje zelo politično. Tudi tedaj se pa naj ne rešuje od posameznikov ampak naj politične organizacije položaj pretrasejo temeljito in pridejo do sklepov, ki bodo moralno obvezni za vso narodno družbo, naj bo slovenska ali srbska, demokratska ali klerikalna.

Politika ni pesem. Nemci Jugoslavije se zelo trudijo zediniti se glede politične orientacije, kar bo važno za njih in za narod jugoslovanski. Na orientacijo Nemcev je že vplivala med politikov n. pr. dr. Korošec, ki mu je prijetno s stališča katoliškega klerikalizma, da je mnogo grup nezadovoljnih v državi. Pred kratkim so v Futaku v Vojvodini prišli srbski radikalni poslanci pod dr. Janičem zborovat k Nemcem. Ljudstvo je odklonilo to politično skupino, ker je očitno pod pritiskom iz Nemčije odločila ona struja, ki pripisuje nemštvu neko mesianstvo. Te dni je bil povabljen odlični srbski demokratski poslanec dr. Bogšan iz Novega Sada v Futak, da se to veliko središče vojvodjanskih Nemcev poduči o stališču demokratov proti Nemcem. Videti je torej, da Nemci še niso prišli do odločitve. To odločitev demokrati pričakujejo v svesti si svoje dolžnosti proti narodu kot celoti in proti manjšinam. Slovenci pa store še posebej prav, da so na višini časa.

CELJE, 1. majnika 1922.

Socijalistično delavstvo se je začelo zbirati proti deveti uri dopoldni v Gaberju pri gostilni Svetel. O! tu se je pomikal prevod, broječ kakih 700 ljudi obojega spola, med njimi cela tropa šoolobveznih otrok, z godbo na čelu po mestnih ulicah na Dečkov trg. V sprevodu so nosili 3 zastave in razne napisne tablice, kojih jedna je nosila izredno lep in vzgojen moto: »Stavkokaz je kapitalistova cunja«. Shod je otvoril in vodil iz balkona Narodnega doma vodja stavkajočih tovarne Westen g. Kolenc, ki je podelil besedo ljubljanskemu odvetniku, poslancu g. dr. Milanu Korunu, ki je pozival k tesnejši politični organizaciji, govoril o potrebah strokovnih organizacij ter polagal zlasti velik pomen gospodarski organizaciji socijalistične stranke v socijalističnih konzumnih društvih. G. dr. Korun vidi vzrok vse nesreče človeštva v dvorazredni človeški družbi, izkoriščevalcev in izkoriščanih, ki mora izginiti ter stopiti mesto nje enorazredna socijalizirana družba. Navzoči delavci si ob pogledu na slavnostnega govornika iz Narodnega doma in ob mislih na svoje socijalistične voditelje samo niso bili prav na jasnem, kam naj uvrstijo odvetnika dr. Koruna in svoje voditelje ali med izkoriščane ali med izkoriščevalce, ako se človeštvo deli v dva razreda. Predmet slavnostnega govora so bile tudi steklenice šampanjca,* ki so bile popite o priliki slavnosti trg. shoda v Celju, in iz balkona Nar. doma se je delovnemu ljudstvu tudi razkrilo novo razodetje, da so duhovniki in trgovci nepotrebne pijavke. Tako se je shod prazno in klaverno končal, udeleženci so se vrnili tje, odkoder so prišli — v Gaberje, kjer so se pred Svetelom razšli. — Zvečer ob 8. uri pa so priredili narodni socijalci proslavo 1. maja v hotelu pri Kroni, prišlo je kakih 60 oseb, po kratkem nagovoru g. Žabkarja se je razvila družabna zabava. — Rudeče in krvavo pa je nastopil socijalistični konzum na Kralja Petra cesti, kjer se je v izložbenem oknu pojavila sledeča slika: na rdeče prevlečenem nastavku v obliki kocke je bil pritrdjen železen srp, šop žitnega klasja in brusni kamen, kameniti zdob ob vznožju je bil poškopljen s krvjo, za parado in strašilo pa je služilo razno srednjeveško orožje, ena puška in kavalerska sablja, ki so se baje izposodile v mestnem gledališču. Pred izložbo se je zbralo mnogo občinstva, ki je krvavo demonstracijo različno komentiralo, državna policija je napravila kr-

vavi fantaziji tistih socijalistov, ki jim predobro gre, konec ter je izložbo zatvorila.

Spoštujemo delo, čast delavcem vseh strok, duševnim in ročnim. Napredujoča izobrazba v širokih ljudskih vrstah bo pomedla one, ki danes imenom socijalizma ubijajo delavstvo in socijalno misel, v napredujoči državni konsolidaciji bodo utihnili vsi demagoški izkoriščevalci ljudske bede in človeškega trpljenja. V tej misli smo slavili mi v delu naš letošnji praznik dela, naš jugoslovanski 1. majnik.

Politične vesti.

Razdelitev v srez (okraje). Mariborska oblast ima po zakonski naredbi 26. aprila 14 okrajev (vštevši medmurska okraja Čakovec in Prelog), ljubljanska pa dosedajne politične okraje in nova okraja Laško za sebe in Brežice in Sevnica skupaj. Vzrok te razdelitve bode poslanec dr. Kukovec pojasnil na zboru zaupnikov v Ljubljani. Danes le povdarjamo, da je načeloma cela država pridržala dosedajne okraje, ki se seveda lahko brez posebnega zakona spremenijo. V Mariborski oblasti to ni šlo, ker so odpadli in pripadli posamezni deli ozemlja prejšnjih administrativnih enot. Zato vidimo Koroško združeno z Mariborom, Prekmurje razdeljeno v 2 okraja, Apače pridane Ljutomeru in Gornji Radgoni, Kozje pridano Šmarju in Rogatcu, Gornji Grad (Mozirje) in Konjice sta nekoliko korigirana, mariborski preveliki okraj (126.000 duš) je deljen v desni in levi breg, vse drugo je ostalo začasno, a ni nespremenljivo.

Iz seje ministrskega sveta. 2. maja popoldne je imel ministrski svet sejo, na kateri je vojni minister prečital poročilo, ki ga je prejel od vojne komisije iz Bitolja. Iz tega poročila je razvidno, da materialna škoda ne presega 10 milijonov. Nato je razpravljala ministrski svet o ameriškem posojilu 100 milijonov dolarjev. Ponudniki posojila so pristali na vse zahteve naše vlade. Od posojila bomo prejeli 30% v gotovini, 70% pa v materialu za investicije. Posojilo se bo deponiralo pri Narodni banki. Materijal za železnice se bo nabavil v Evropi, ker je v Ameriki za 5% dražji. Posojilo je vlada v vsem sprejela. Ker so demokratski ministri bili po glavnem odboru stranke obveščeni, da zahteva zaključek tega posojila prisotnost finančnega ministra dr. Komanudija, je vlada pristala na to, da se finančni minister pokliče v Beograd, ker mora kot odgovorni minister podpisati to pogodbo. Ko bo finančni minister dr. Kumanudi prišel v Beograd, se bo podpisala pogodba z delegati upnikov. Posojilo je gotovo dejstvo ter se morajo samo še opraviti formalnosti med obeh strankama. Nato so se podpisali nekateri ukazi za vojno in gradbeno ministrstvo.

Demokratski uspeh pri občinskih volitvah v novih krajih Srbije. V novih krajih, ki so nam po mirovni pogodbi pripadli od Bolgarske, so se vršile te dni občinske volitve. Volitve so bile v 26. občinah, od katerih so jih dobili demokrati 21, radikalci pa 5. Ta uspeh demokratske stranke se je danes v političnih krogih zelo živahno komentiral.

Paul Deschanel umrl. V Parizu je umrl 28. aprila bivši predsednik francoske republike Paul Deschanel, eden prvih mož francoskega političnega sveta, ki je tako izredno bogat po svojih talentih. Rojen 1. 1856 v Bruslju, je študiral pravo, s 30 letom je bil že poslanec, v letih 1897—1901 in 1912—1921 je bil predsednik poslanske zbornice. Še tega leta je bil izvoljen za predsednika republike, vsled bolezni pa je kmalu odložil to najvišje mesto, njegov naslednik je postal Millerand. Ničmanj znamenit kot politik in političen govornik, je Paul Deschanel kot pisatelj na polju politike, zgodovine, literature in filozofije. Kot predsednik francoske poslanske zbornice pred vojsko in med vojsko, je bil Paul Deschanel oni veliki mož svejega naroda, ki je znal dvigati srce in vojsko celemu narodu v najtežjih trenutkih za največje žrtve, brez kojih ni bilo rešitve za francoski narod.

Celjske novice.

Prireditve povodom III. Vseslovenskega trgovskega shoda v Celju v soboto 29. aprila v vseh gornjih prostorih Narodnega doma je bila nad vse pričakovano dobro obiskana. Poleg domače-

ga celjskega trgovstva smo opazili izredno mnogo odličnih tučev — trgovcev iz cele Slovenije, lep obisk našega narodnega meščanstva vseh slojev iz Celja, Maribora, Ptuja in vseh drugih krajev, ki jih ne moremo posebej naštevati, pa je dal prireditvi ono lepo skupno sliko, ki kaže pravo zdravo podobo našega narodnega, naprednega, meščanskega življenja, ki tvori v naši javnosti oni pozitivni, vstvarjajoči činitelj, preko kojega ne more vsa demagogija, ki je znak današnjih časov. Dvorana Nar. doma nam je bila pretesna, bili so polni vsi stranski prostori in galerije. Ob tej priliki izražamo nujno željo mnogih udeležencev prireditve, naj bi uprava Narodnega doma poskrbela, da se odpravijo vsaj glavni nedostatki označenih prostorov, ki jih pozna vsak, so nedostatki, ki jih vidimo in bi jih ne bilo treba, so pa tudi nedostatki, ki jih čutimo — oni strašni prepri, ki ga prenese brez posledic le malokdo.

»Olepševalno društvo v Celju« nam piše: Razširila se je govorica, da je »Olepševalno društvo v Celju« dalo ob priliki veselice v »Unionu« dne 22. aprila t. l. za dekoracijo na razpolago palme, cvetlice itd. iz mestnega vrta. — kar se je baje neovržno dognalo — dočim pa za prireditve trgovskega shoda dne 29. ozir. 30. aprila 1922 tega ni hotelo storiti. To je dalo povod, da so gosp. prireditelji trg. shoda izražali svojo nevoljo nad tako očitno nenaklonjenostjo društva napram trgovskemu stanu. Vsled tega se javnost vnovič opozarja na sklep društva z dne 4. marca t. l., ki se je objavil v »Novi Dobi« dne 9. marca t. l. in se glasi: Rastlin ozir. cvetlic se v bodoče ne bo posojevalo društvom in nikomur, ker se je precej cvetlic pri tem poškodovalo in ker rastline pri prevažanju silno trpijo. Društva torej naj vpoštevajo pri njih prireditvah ta principijelni sklep, ki se bo vsestransko dosledno izvajal. Tega sklepa se društvo od tedaj strogo drži in se torej tudi za veselico v »Unionu« dne 22. aprila t. l. ni napravila izjema.

Nočna služba pri brzojavu in telefonu tuk. pošte se ukine s 1. majem t. l. in se uvede C-služba t. j. v poletnem času od 1. aprila do 30. sept. nepretrgana služba od 7.—21. ure, v zimskem času od 1. okt. do 31. marca pa od 8.—21. ure. — Tega kratkega uradnega poročila ne moremo biti nikakor veseli, saj pomeni za mesto Celje veliko nazadovanje. Ako je vzrok tej odredbi samo štedenje, potem nikakor ne moremo mirno gledati, da se Celje, ki tvori tako velik center trgovine, industrije in obrti, degradira na stopinjo podeželskih trgov.

Domača podjetnost. Kakor smo izvedeli, je sklenil občni zbor »Javnega skladišča in prevozne družbe d. d. v Celju« zvišati osnovno glavnico od 3.000.000 na 6.000.000 K ter razširiti delovanje v vseh ozirih. Ker so akcionerji družbe trgovci in industriji iz Celja in okolice, je realnost podjetja osigurana, ter lahko pričakujemo najboljših uspehov tako za družbo samo, kakor tudi za stranke.

Poličjska ura, kršenje iste povodom prireditve. Okr. glavarstvo v Celju razglasa: Videč, da so v zadnjem času razni prireditelji veselic, koncertov in zabav med njimi predvsem društva in imejitelji lokalov, kjer so se vršile prireditve, opetovano omalovaževali predpisano jim podaljšano policijsko uro in to v smeri točenja alkoholnih pijač, kakor tudi samovoljnega podaljševanja prireditve preko gotove oblastveno določene ure, vidim se primorane ukreniti potrebno, da se to ne bo dogajalo več. Vsi prireditelji zabav, koncertov itd. zlasti društva odnosno njihovi predstavniki in imejitelji lokalov, kjer se prireditve vrše, mi jamčijo osebno za vsako prekršitev izdanih odredb. V bodočih slučajih prekršitve se bode uporabljalo vso strogost zakona, da se v tej smeri vzdrži red in zahtevalo od prirediteljev odnosno imejteljev lokalov primerno jamstvo za redni in predpisani obseg in potek prireditve event. v obliki kavicje. To se razglasa s pozivom na točno ravnanje. Vladni svetnik dr. Žužek.

Prijava in odjava v Celje (okolih polic. oddelka okr. glavarstva) došlih oseb. Okr. glavarstvo v Celju, policijski oddelak razglasa: V očišled vedno se ponavljajočim prestopkom veljavnih zglašilnih predpisov se v svrhu osve-

ženja istih razglasa sledeče: Za celjski policijski okoliš (to je občina Celje in krajevne občine Breg, Lave, Lisce, Gaberje in Zavodna) še veljajo zglaševalni (prijavni) predpisi navedbe bivšega avstrijskega ministrstva z dne 15. febr. 1857, drž. zak. št. 33 in z dne 2. aprila 1858, drž. zak. št. 51. Na osnovi § 4 — točka 10 naredbe bivše deželne vlade za Slovenijo z dne 20. 8. 1920, št. 332, Ur. list št. 105 ex 1920 je izvršiti vse prijave in odjave v celjski policijski okoliš dospelih odnosno odislih oseb pri zglašilnem uradu policijskega oddelka okr. glavarstva po predpisanih tiskovinah, ki se dobijo v uradu. Prijaviti odnosno odjaviti morajo novodošlece odnosno odhajajoče hišni gospodarji (oskrbniki) oziroma stanodajalci. Prijaviti odnosno odjaviti je vsako osebo, ki prenočuje v tukajšnjem okolišu in sicer najkasneje 24 ur po prihodu odnosno 24 ur po odhodu. Najemnike ima prijaviti in odjaviti hišni gospodar ali oskrbnik, podnajemnike stanodajalec. Prijaviti in odjaviti je tudi osebe, ki prenočujejo po hlevih, shrambah (šupah) ali delavnicah. Hotelirji in gostilničarji s prenočišči imajo držati in voditi posebne knjige za tučce in predlagati prijave dvakrat dnevno, zjutraj in zvečer med uradnimi urami. Posle, pomočnike, obrtno in delavsko osebje, kakor tudi vajence (učence) imajo prijavljati odnosno odjavljati gospodarji delodajalci, če bivajo te osebe pri njih. Prestopki zglaševalnih predpisov se kaznujejo po § 11 ces. naredbe z dne 20. aprila 1854 drž. zak. št. 96 odnosno min. naredbi z dne 2. apr. 1858, drž. zak. št. 51 v zvezi s členom II. naredbe bivše deželne vlade za Slovenijo z dne 16. dec. 1919, št. 809 Ur. l. ex 1919 z denarnimi globami v iznosu od 10 do 1000 dinarjev v prid krajevnega ubožnega zaklada ali z zaporom od 24 ur do 14 dni.

Mesec april se je končno poslovil. Še zadnji dan nam je kazal svoje nestanovitno lice. Dopoldne vedro jasno nebo ter toplo sonce, potem strahovit vihar, nato zopet ploha. Zvečer je sijal mlaaj in tisoče zvezd na brezoblačnem nebu. Vihar je po gozdovih, posebno pa na sadnem drevju na pravil veliko škodo. Savinja ter vsi njeni pritoki so narastli ter na mnogih mestih prestopili in preplavili bregove.

Zanimiva vremenska statistika. Cel mesec april štel je le pet dni brez dežja. Šest dni je snežilo ter je ležal sneg enkrat cele tri dni. Tudi maj letos ne obeta mnogo boljsega. Baš prvega je sneg pokrnil vse hribe globoko v dolino. Lansko suho leto in vročina se res pošteno maščujeta.

Poverjenišvo splošne organizacije vojnih invalidov, vdov in sirot v Celju priredi na nedeljo dne 14. maja na vrtu gostilne »Spajzer« na Lavi veliko vrtno veselico s plesom, srečolovom, šalivo pošto, ameriansko licitacijo itd. Ker je čisti dobiček namenjen v korist vojnih invalidov, vdov in sirot, se vsa društva naprošajo, da na ta dan ne prirede sličnih veselic. V slučaju slabega vremena se veselica preloži na nedeljo 21. maja. Odbor.

Stavbena in stanovanjska zadruga v Celju. Skupna seja načelstva in nadzorstva se vrši v petek, dne 5. t. m. ob pol 8. uri v prostorih davčne okrajne oblasti v Celju. Radi nujnih zadev je želeto polnoštevilne udeležbe.

Automobilna prometna d. d. v Ljubljani naznanja cenj. občinstvu, da se ne nahaja postajališče avtomobilov za progo Ljubljana-Celje od dne 7. maja več pri postajališču pri »Belem volu« temveč pri hotelu »K zamorcu« (Skoberne). Vožnjo v mesto smo morali ustaviti radi preozke pasaže v Gosposki ulici. 491

Aretirani so bili: Siebenreich Jože iz Rogaške Slatine je bil 30. 4. aretiran radi beračenja in oddan v zapore okr. sodišča. — Dobovičnik Josip in Anton Plahuta, stavkajoča delavca iz Westenove tovarne sta napadla na cesti v Gaberju delajočega delavca Maksa Kranjca, ga pretepla in ozmerjala ter zagrešila pregrešek proti zakonu o redu in radu. Oddana sta bila v zapore okrožnega sodišča.

Prijavni urad išče lesnega trgovca Miletiča, kateri ima trgovske zveze z Dušanom Vilharom v Beogradu.

Kino Gaberje. Še danes v sredo in jutri v četrtek se predstavlja senzaciska drama v 6. dejanjih po romanu »L'homme qui rit« **Režeči se obraz«.**

* Opomba stavca: Od shoda do opoldne je g. dr. Korun svoje stroge nazore očitno že omilil, ker sem ga imel priliko opazovati pri opulentnem obedu v »Unionu«, kjer si je samo za vmesno jed med juho in mesom naročil porcionček špargeljčka za 40 K!

Vsem odvetnikom in notariem celjskega okrožja!

Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov je na svojem zborovanju dne 20. aprila 1922 v očitnem soglasju, da odvetniško in notarsko uradništvo vsled silno narasle draginje in v zadnjem času več nego 40% povišanja cen najvažnejšim živlenskimi potrebščinam s sedanjimi plačili nikakor ne more izhajati, po poročilih storilo sklepe, ki jih naznanja odvetnikom in notariem svojega okrožja v naslednji

SPOMENICI:

I.

Odvetniško in notarsko uradništvo odločno vztraja pri zahtevi najnižjih letnih temeljnih plač, ustanovljenih v resolucijah dne 23. aprila 1919, ki znašajo:

- a) za odvetniške in notarske kancelije začetnike 2.400 Din in po vsakem letu pisarniške prakse povišanje za 600 Din do doseženega letnega zneska 4.200 Din;
- b) za pisarniške vodje začetkom 2.400 Din in vsakih 5 let v tej lastnosti dovršene službe povišek za 600 Din do 50. starostnega leta;
- c) za stenografe in strojepisce začetkom 1.200 Din, po prvem letu povišek za 240 Din in potem vsakokrat po 3 letih službovanja v tej lastnosti povišek za 120 Din, dokler doseže temeljna plača svoto po 2.400 Din;
- d) za strojepisce začetkom 960 Din in vsakokrat po 3 letnem službovanju povišek za 240 Din, dokler doseže temeljna plača znesek 1.440 Din.

II.

Z ozirom na današnjo draginjo zahteva odvetniško in notarsko uradništvo k spredaj določenim temeljnim plačam začasno za pod I a in b) navedeno kategorijo 1.250 Din, pod I c) navedeno kategorijo 650 Din in pod I d) navedeno kategorijo 500 Din mesečne draginske doklade s pridržkom, da se ta doklada vsako četrtletje revidira in sorazmerno z obstoječimi cenami življenjskih potrebščin zviša ali zniža.

III.

Glede ostalih zahtev vztraja uradništvo začasno pri sporazumu med šefi in uradniki od meseca julija 1919.

IV.

Da je naš zahtevek z ozirom na 80 do 100 kratno povišanje predvojnih cen povsem utemeljen in upravičen, nam mora pač vsakdo priznati. Zato pa smo prepričani, da bodo tudi naši delodajalci to uvideli in brez pomisleka prejemke svojemu uradništvu primerno zvišali.

Celje, dne 20. aprila 1922.

Prosveta.

MESTNO GLEDALIŠČE V CELJU.

V petek 5. maja ob 8. uri zvečer gostovanje ljubljanskega narodnega gledališča v »Smrtnem plesu« II. del. Predstava je abonement.

LJUDSKO VSEUČILIŠČE V CELJU.

V ponedeljek, dne 8. maja bo predaval ob 20. uri (od sedaj zanaprej se bodo vršila predavanja pol ure pozneje t. j. ob 8. — 9. ure zvečer) odvetnik gospod dr. Anton Božič. Izvolil se je času zelo primerno snov, govoril bo: **O delu.** V tem predavanju bo razpravljal 1. o delu samem, 2. o organizaciji dela, 3. o plačilu dela, 4. o zaščiti dela, 5. o delavnem času in 6. o delu v državi in za državo. — To predavanje bo za vsakogar, zlasti pa za naše delavstvo silno zanimivo in se pričakuje vsled tega tudi od vseh strani najlepše udeležbe.

Narodno gospodarstvo.

VSESLOVENSKO TRGOVSKO ZBOROVANJE V CELJU.

V soboto, nedeljo in ponedeljek so se vršila v Celju važna zborovanja slovenskih trgovcev. V soboto ob pol eni uri popoldne so imele trgovske zadruge celjskega političnega okraja občni zbor, na katerem so sklenile ustanovitev trgovskega gremija za celjski politični okraj. Ob pol četrti uri je bil občni zbor zveze trgovskih gremijev in zadrug Slovenije, katerega se je udeležilo 60 delegatov krajevnih trgovskih organizacij. Oddelek ministrstva trgovine in industrije je zastopal zadrugi komisar Založnik, trgovsko zbornico dr. Ples, okrajno glavarstvo dr. Senekovič, trg. društvo »Merkur« tajnik Delakorda. Zborovanje je otvoril zvezni predsednik

Ivan Jelačin. Za njim so govorili dr. Ples, Založnik in dr. Mohorič. Vršila se je obširna debata o tesnejših stikih zvez z zadrugami potom predavanj zveznega tajnika, sklenila se je zahteva, da ostane še zanaprej trgovsko bolniško in podporno društvo v Ljubljani kot skupni zavarovalni zavod za vse trgovske uslužbence v Sloveniji, dalje protestna resolucija zoper obligatorično nezgodno zavarovanje uslužbencev. Zahteva se takojšnje izdaje pravilnika k zakonu o pobijanju draginje; sklenilo se je zgraditi poslopje za trgovsko akademijo v Ljubljani. Prihodnji občni zbor se vrši 1923 v Ljubljani.

Zvečer se je vršil v krasno okrašeni dvorani Narodnega doma koncert na čast došlim gostom. Zabava je bila prijetno neprisiljena.

V nedeljo ob 9. uri popoldne se je vršil vseslovenski trgovski shod, katerega se je udeležilo nad 300 zastopnikov vseh trgovskih organizacij iz Slovenije. Trgovinsko ministrstvo je zastopal dr. Pfeifer, mesto Celje župan dr. Hrašovec, trgovsko zbornico dr. Ples, obrtno-zadružno nadzorništvo komisar Založnik, finančno upravo nadsvetnik dr. Sedlar in okrajno glavarstvo dr. Senekovič.

Zborovanje je otvoril v imenu celjskega gremija njegov načelnik g. Sternček s pozdravnim nagovorom, v katerem je pozdravil trgovstvo Slovenije, ki se je zbralo v Celju, da razpravlja o zadevah svojega stanu.

Na predlog otvoritelja je bil izvoljen za predsednika zborovanja J. Jelačin, zvezni predsednik, ki je naglašal v nagovoru težkoče v boju trgovskega stanu za pridobitev onega ugleda, ki ga je trgovstvo vživalo pred vojno. Le smotreno organizacijsko delo more pripomoči, da trgovstvo zopet uveljavi svojo ekonomsko važnost za gospodarski napredek.

Župan dr. Hrašovec pozdravi trgovstvo v imenu mesta Celja in opiše kratko čase, ko so se morali v Celju slovenski trgovci še skrivati. V imenu ljubljanske trgovske in obrtniške zbornice, je pozdravil zborovalce dr. Ples, ki je ugotovil, da smo še vedno daleč od normalnih razmer, čeprav smo že v četrtem povojnem letu.

Po pozdravnih nagovorih je podal predsednik Jelačin splošen gospodarski referat in poročilo o uspehih Zveze gremijev v pretečenem letu. Poročilo g. Jelačina so sledili govori ravnatelja celjske Zadrugne Zveze g. Janka Lešničarja o problemu sanacije naše valute, ki ga prinašamo v uvodniku, dalje tajnika trgovske zbornice g. Ivana Mohoriča o aktualnih prometnih vprašanjih in ravnatelja trgovske šole g. F. Marliška o organizaciji trgovskih zvez.

Po govorih poročevalcev so bile soglasno sprejete resolucije, v katerih slovensko trgovstvo ponavlja in se izreka solidarno z resolucijami, ki so bile sprejete na I. in II. vseslovenskem trgovskem shodu v Ljubljani in Mariboru.

Nato je prečital predsednik iz »Trgovinskega glasnika« poročilo o protestnem zborovanju srbijanskih trgovcev v Beogradu, ki kritizira finančno in gospodarsko politiko vlade.

Popoldne so si udeleženci ogledali naprave državne cinkarne in kemične tvornice, kjer sta rudarski svetnik Baebler in inž. Krulc obiskovalcem razkazala iz prijaznosti vse naprave.

H M E L J.

I. poročilo Hmelj. društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov.

Zalec v Savinjski dolini, dne 1. maja 1922. Skrajno neugodno vreme meseca marca in aprila je zdatno oviralo vsa dela v hmeljiščih. Le s skrajno silo se je izvršila reč in postavljanje drogov se ni končano. V obče se lahko reče, da je rastlinska korenika dobro prezimila; pri odkopavanju so se letos našli že izgotovljeni eksemplari hmeljskega kebra — *phinthus porcatus* — kar je izvanredno hitro; morda je to delstvo povzročila lanska suša. Kupčija počiva popolnoma; le nekaj zanimanja za stari hmelj je bilo nekaj dni. Društveno vodstvo.

Naknadno zatrosarinenje žganja, skuhanega trošarine prosto za domačo potrebo. Kdor mora oddati izvesten del žganja, ki ga je skuhal trošarine prosto za domačo potrebo, lastniku žgalne priprave kot plačilo zato, ker mu je posodil kotel, mora po določilih točke 78 čl.

116 trošarinskega pravilnika predhodno prijaviti pri pristojnem oddelku in nančne kontrole in plačati odpadajočo trošarino. Prijava se mora vložiti pisмено (na navadnem papirju). V njej je navesti, koliko litrov žganja se bo lastniku žgalne priprave oddalo. Izrecno se povdarja, da mora vložiti prijavo in plačati trošarino tisti, ki je že žganje proizvedel in oddal, in ne oni, komu se je žganje oddalo. Ker se mora vložiti prijava in vplačati trošarina vnaprej, ko se še ne ve, koliko bo dejanska jakost izdelanega žganja, se vzame po odredbi generalne direkcije posrednih davkov za podlogo odmere trošarine povprečna jakost tega žganja s 25%. Za vsak liter žganja, ki se da lastniku žgalne priprave kot plačilo za posoditev kotla, se plača torej ne glede na dejansko alkoholnost oddanega žganja do 31. maja t. l. po 3 Din 75 para, a izza 1. junija 1922 po 5 Din trošarine. Za žganje, ki se je skuhalo trošarine prosto za domačo potrebo a se potem prodal, to določilo ne velja, zato se mora plačati trošarina za to žganje vedno le po dejanski jakosti.

Sokolstvo.

Celjski Sokol priredi v soboto 6. t. m. ob 20. uri v Nar. domu akademijo. Spored v prihodnji številki.

Obrtni vestnik.

CELJE, dne 2. maja.

Zadnji dnevi so bili polni razveseljivih dogodkov za obrtništvo v Celju in kažejo že večkrat povdariano živahno gibanje vseh obrtnih strok. Dne 23. aprila se je vršilo v Šoštanju ob veliki udeležbi obrtnikov in trgovcev šoštanjskega okraja lepo vspelo zborovanje v prostorih hotela Jugoslavija, sklicano od obrtnega društva šoštanjskega. Na zborovanju so se razpravljale najrazličnejše obrtniške zadeve in se je sprejelo soglasno 11 resolucij, v katerih se odločno zahteva ustanovitev privrednega sveta, oddaja državnih nabav domačim obrtnikom, svoboda dela, snovanje vajeniških domov, socialna oskrba samostojnega obrtništva, odprava verižništva in fušarstva, mesto zaupnika pri davčnih oblastih itd.

29. aprila popoldne pa se je vršil v Celju sestanek zastopnikov trgovstva celega pol. okraja celjskega ter je bilo sklenjeno ustanoviti Trgovski gremij za okoliš okrajnega glavarstva celjskega (brez sodnega okraja Laško). Sprejeta so se tozadevna pravila. Zborovanju sta prisostvovala za obrtno-zadružno nadzorništvo komisar Založnik in za Zvezo trgovskih gremijev tajnik Mohorič.

Po izvršitvi vspelem zveznem zboru Zveze trgovskih gremijev in zadrug za Slovenijo dne 29. aprila in III. slovenskem trgovskem shodu 30. aprila se je v ponedeljek dne 1. majnika na podlagi odobrenih pravil končno ustanovila Zveza gostilničarskih zadrug za slovensko Štajersko, Prekmurje in guštanski okraj v Celju. Ustanovni zvezni zbor, ki ga je vodil obrtno-zadružni komisar Založnik, se je vršil v gostilniških prostorih g. Božiča na Bregu. Prisotnih je bilo razun velikega števila članov celjske in okoliške gostilničarske zadruge 19 delegatov zunanjih gostilničarskih zadrug. Načelnikom zveze se je izvolil g. Joško Božič, predsednik celjske okoliške gostilničarske zadruge, njegovim namestnikom pa g. Drago Bernardi, načelnik mestne gostilničarske zadruge. Pričakovati je sedaj ob živahnem delovanju zveze čimprejšnjo izvršitev reorganizacije gostilničarskih strok gornjega okoliša, kjer so še v mnogih krajih gostilničarji porazgubljeni po raznih kolektivnih zadrugah. Po zborovanju so se udeleženci zbrali v hotelu Balkan, kjer se jim je pripravil skupen obed.

Dnevna kronika.

Prenos zemskih ostankov narodnega mučenika in pisatelja Podlimbarskega. Na inicijativo Št. Peterske podružnice »Družbe sv. Cirila in Metoda« v Ljubljani se bodo prepeljali zemski ostanki narodnega mučenika in pisatelja Franjo Maselj - Podlimbarskega tekot tega meseca iz Pulkave na Nižje Avstrijskem v domačo zemljo.

Podlimbarski je bil rojen leta 1852 v Krašnji ob starodavni cesti Ljubljana

Celje v romantičnem Črnem grabnu. Služboval je kot vojak - častnik širom bivše Avstrije, dokler ga niso kot stotnika v letu 1915 za njegovo narodno zavednost degradirali in prihodnje leto konfinirali v Pulkavu, kjer je vsled duševne depresije leta 1917 izdihnil svojo blago jugoslovansko dušo.

Neposredni povod za njegovo preganjanje je tvorila povest »Rex Sodoma«, v kateri je z neizprosno ostrino bičal življenje in delovanje nekaterih duhovnikov po župniščih, zlasti pa mu je zamerila avstrijska birokracija, da je podal v romanu »Gospodin Franjo« verno sliko koruptnega avstrijskega režima v okupiranih krajih Bosne in Hercegovine. Podlimbarski pa je podal tudi sicer slovanskemu narodu še več drugih povesti in slik, ki so trajne vrednosti in ki pričajo o njegovi veliki ljubezni do rodne grude in do jugoslovanskega trpina.

Podlimbarski je bil, dasi po poklicu avstrijski vojak, vseskozi Slovan, saj je obvladal vse slovanske jezike v govoru in pisavi. Proti koncu preteklega stoletja je bil za časa svojega službovanja v Tridentu celo sodnijski tolmač za srbohrvaščino.

Naša politično še neurejena domovina bi potrebovala baš sedaj takih iskrenih Jugoslovancev, kot je bil Podlimbarski. Toda ni mu bilo dano greti se pod gorkim svobodnim jugoslovanskim solncem in gledati ujedinjenje našega troimenega plemena. Pač pa se mu bo izpolnila želja, da bo počival v domači grudi, katero je vstrajno ljubil in zanjo tudi vedno trpel.

Čujemo, da se bodo te dni pobirali tudi v Celju prostovoljni prispevki k stroškom za prevoz ostankov Podlimbarskega in upamo, da bodo zavedni krogi storili svojo narodno dolžnost.

Pomoč ruski deci. Na podlagi oklica, ki ga je izdal v decembru 1921 l. gospod pokrajinski namestnik Ivan Hribar z geslom »Deca deci«, se je nabiralo na dan 6. decembra po vseh osnovnih in srednjih šolah v Sloveniji. Zbirka je dosegla lepo vsoto Din 56.232.50, ki je bila odposlana Narodnemu odboru za pomoč deci v Beograd. Pri zbirki je sodelovalo z veliko vnemo naše učiteljstvo, kateremu gre najlepša zahvala. Vsa zahvala pa tudi naši deci, ki je zbrala denar za svoje male stradajoče brate in sestre v Rusiji.

Za Klodič - Hrvat - Kavčičevo skupno progo. Na tretjem vseslovenskem trgovskem shodu, ki se je vršil v nedeljo, dne 30. aprila 1922, v veliki dvorani Narodnega doma v Celju, se je soglasno sklenila sledeča resolucija: 1. Na podlagi dosedanjega vsestranskega razmotrivanja, kakor tudi tehnične utemeljitve naših domačih železniških strokovnjakov gg. inž.: M. Klodiča, A. Hrovata in R. Kavčiča se je dokazalo, da je njihova skupna proga, t. j. istočasno železniška zveza Kočevja in Črnomlja z reško progo, kot — glavna tranzitna proga — edina v stanu služiti nacionalnim, gospodarskim in političnim zahtevam cele Slovenije, deloma Hrvatske in Dalmacije, obenem pa tudi nuditi največjo varnost naši jugoslovanski državi; 2. zato zahtevajo zbrani zborovalci, da se ukrenejo takoj vsi koraki, ki so potrebni za realizacijo Klodič - Hrvat - Kavčičevega skupnega projekta.

Ustanovni občni zbor Jugoslov. akad. društva »Triglav«, podružnica Ljubljana, se vrši v nedeljo, dne 7. maja ob 10. uri v zbornici univerze v Ljubljani s sledečim dnevnim redom: 1. otvoritev, 2. poročilo pripravljalnega odbora, 3. referat o zgodovini in delovanju »Triglava«, 4. čitanje in odobrenje pravil, 5. volitev odbora, 6. slučajnosti. Gg. starejšine so vlnudno vabljeni. Pripravljalni odbor.

Kmetica in lisica. Veselo in masno Veliko noč si je hotela privoščiti tudi zvitorepka lisica. Splazila se je v velkem tednu v kurnik posestnice Ane Voga v Hrastju. Kure in pure so takoj začutile bližajočo sovražnico in zagnate krik in vik. Pogumna ženska vstane in hiti na pomoč svojim pernatim ljubljencem. V temi seže kar z golo roko med bojvnike — zgrabi za košati rep in krepko drži. Pri svojem pogubonosnem delu motna rjavka jo šavsne v prst. A v tem hipu jo že drži druga pest za grlo in pričel se je boj na življenje in smrt. Zmagala je kmetica in vesela nesla mrtvo tatico v hišo. Iz vdane hvaležnosti bodo rešene čopke in iarčke gotovo

Poštni ček.
rač. 10.598

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celju

Telef.
št. 75 li

Delniška glavnica 50.000.000 kron.

CENTRALA V LJUBLJANI

Rezervni fondi nad 50.000.000 kron

Podružnice

v Brežicah, Gorici, Kranju, Mariboru, Ptuj, Sarajevu, Splitu in Trstu. 142 50

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.

Prodaja srečke državne razredne loterije.

Registrov. kreditna in stavbna zadruga z om. zav. v Celju
Prešernova ul. 15

"LASTNI DOM"

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po 4 1/2% štiri in pol K od sto, proti odpovedi (5%) pet od sto.

znesle celo košaro najdebelejših jajc. Lisice štiri- pa tudi dvonoge pa pozor pred trdno pestjo naše sosede Vogetove mame!

Praznovanje 1. majnika je v Mariboru imelo povsem nemško lice. Večina napisov v spredu je bilo nemških med njimi tudi eden z besedilom »Nieder mit den Grenzen«. V spredu je korakal tudi župan Grčar.

Odnešen dežnik. Na trgovski slavnosti je bil pomotoma odnešen en dežnik iz moške garderobe. Prosi se dotičnega, ki ga ima, da odda istega pri slugi Nar. doma, ker bi ga drugače on moral plačati s svojim težko prislužnim denarjem.

Lastnica in izdajateljica:
Zvezna tiskarna v Celju.

Odgovorni urednik: Lic. Edvard Šimic.
Tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Resna ženitna ponudba.

Ker prevzamem v kratkem dobro gostilno, nekje v mestu na Štajerskem, poleg katere imam tudi drugo trgovino se želim seznaniti radi ženitve z gospodično ali vdovo brez otrok, katera je dobra kuharica in gospodinja. Želi se nekoliko znanja nemščine in izobrazbe, tudi boljše zunanosti in zvečjim premoženjem. Samo resne ponudbe naj se blagovolijo poslati z navedbo premoženja in če mogoče s sliko, katera se vrne, pod šifro 'Cvetiči maj' na upravn.

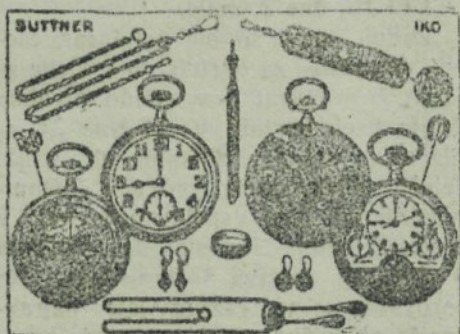
Razširjajte „Novo Dobo“!

DR. BARTH,
CELJE, MILISTAN
ordinira zopet v ženskih, kožnih in splošnih boleznih vsaki dan
od 11 do 12 ure
in od 3 do 4 ure.
V nedeljo samo dopoldne.

Našli bode

za lastno uporabo in darila predmete v zlatu, srebru, nakite, ure, verižice, prstane, uhane, narokvice, krstne spominske obeske in od raznih potrebnosti.

228 12-7 **kar iščete**

pri znani firmi SUTTNER

po najnižjih dnevnik cenah v najlepšem modernem izdelku. Žlice, nože in vilice, škarje, žepne nože, doze za cigarete in duhan, stroje za briti, nažigalce i. t. d. vsebuje sijajni katalog s slikami od

Tvorniške tvrdke H. SUTTNER
Ljubljana št. 983.

Pošljite samo 1 dinar za stroške, ako želite, da se vam pošlje brezplačno veliki katalog. Priporoča se

Trg. soizrednik

priden, pošten, mlajša moč želi vstopiti takoj v primerno trgovino mešanestroke. 484 Naslov v upravi lista. 1

Otroški voziček

dobro ohranjen, se proda. Naslov 490 v upravnistvu »Nove Dobe«.

Andrej Oset

332 Maribor 10-10
Aleksandrova c. 57 Telefon 88

trgovina s senom, slamo, krompirjem, fižolom, drvmi, žitom in drugimi deželnimi pridelki.

Brzjav: Andrej Oset Maribor.

Gostilna

dobrodoča, na prometnem kraju, se vzame v najem. Naslov v upravi.

1-2 učenca

za boljša mehanikarska dela sprejme takoj »Zlatarka« d. d. v Celju.

Viničar

oženjen brez otrok dobi takoj službo v celjski okolici. Naslov v upravi.

469 3-2

Lovske puške

raznovrstne, najmodernejše in naj-finejše, izdeluje slov. puškarna

Janko Sornik

v Borovljah -- Avstrija.

Uvozno dovoljenje preskrbljuje tvrdka 317 sama. 10-10

Miroslav Rebula
avskultant

Anica Štorova

zaročena

Ljubljana

30. aprila 1922

Šoštanj

DELIKATESE, MINERALNE VODE ŠPECERIJSKO BLAGO

barve: oljate, suhe, barve za obleko, lake, firnež in emailglasure priporoča tvrdka

459 2-1

ANTON FAZARINC,
Kralja Petra cesta številka 27.

Solidna posrežba!

Krepke sadike

zgodnjega sočivja, zelenjav ima na prodaj in tudi raznovrstnih cvetlic

upraviteljstvo toplic na Dobrni

487

Naročila sprejema gosp. Pepernik, Prešernova ulica.

2-1

Vinko Vabič starejši naznanja v svojem in v imenu svojih otrok kakor vseh sorodnikov, da je umrla njegova dobra žena, oziroma mati, gospa

Marija Vabič roj. Rošak

po dolgi in mučni bolezni.

Pogreb se vrši v četrtek 4. maja ob 9. uri dop. na pokopališče Sv. Kancijana.

Blag ji spomin!

Žalec, dne 3. maja 1922.

Več gospodov se

sprejme na hrano

Vpraša se v upravnistvu tega lista

'Pension'

in uradniška menza, prvovrstna domača hrana, cene zmerne, abonement v hiši in izven hiše. Gregorčičeva ul. 7. 489

Pridnega kolarja

le takoj sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. Plača po dogovoru. 492
Ivo Čater, Celje, Bežigrad.

Javno skladišče in prevozna družba d. d. v Celju SHS

Telegrami: »Skladisped«.

Akcijski kapital KJ. 6.000.000—

Telefon interurban št. 48.

Družba ustanovljena od trgovcev in industrijcev mesta Celje in okolice

Bančni konto: Posojilnica v Celju, Ljubljanska kreditna banka podružnica Celje, Prva hrvatska štedionica podružnica Celje.

Mednarodni transporti. — Javna, carinska in špedicijska skladišča spojena z lastnim tirom z Južno in Državno železnico. — Carinsko posredovanje. — Reklamacije in inkaso. — Prevozi. — Zbirne pošiljke na vse strani. — Transporti lesa in hmelja, zavarovanje vseh transportov. — Najboljše zveze z tu- in inozemstvom.